

Školská rada podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2026

Níže vycházím ze znění účinného k 28. 8. 2026, zejména z [§§ 167-168 školského zákona](#).

1. Postavení a složení

- Školská rada je orgán školy, který umožňuje žákům, rodičům, pedagogům, zřizovateli a případně dalším osobám podílet se na správě školy.
- Zřizuje se při základních, středních a vyšších odborných školách, nikoliv samostatně při mateřské škole. Má-li právnická osoba více škol, lze zřídit jedinou společnou školskou radu.
- **Počet členů stanoví zřizovatel. Složení je vždy třetinové:**
 - 1/3 jmenuje zřizovatel,
 - 1/3 volí žakovští voliči,
 - 1/3 volí pedagogičtí pracovníci dané školy.

Výjimku představují některé školy zřizované Ministerstvem obrany, vnitra a spravedlnosti, na které se pravidla o školské radě nevztahují.

2. Kdo může volit

- **Žakovští voliči**

Od 1. 1. 2026 jsou jimi:

- zákonní zástupci **všech nezletilých žáků**,
- nezletilí žáci středních škol, kromě:
 - žáků nižšího stupně víceletého gymnázia,
 - žáků odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře,
- zletilí žáci a studenti.

Na střední škole tedy může mít nezletilý žák vlastní hlas a vedle něj hlasují také jeho zákonní zástupci.

Hlas rodičů: zákonní zástupci mají společně pouze **jeden hlas za každého žáka**. Mají-li rodiče ve škole dvě děti, náleží jim společně dva hlasy. Způsob, jak společný hlas technicky uplatnit, musí upravit volební řád.

- **Pedagogičtí voliči**

- Třetinu členů volí pedagogičtí pracovníci **dané školy**. Například pedagog mateřské školy zpravidla nevolí do školské rady základní školy, i když obě školy provozuje stejná právnická osoba.

3. Kdo může kandidovat

Platí však zejména:

- členem školské rady **nemůže být ředitel školy**;
- pedagogický pracovník dané školy nemůže být:
 - zvolen žakovskými voliči,
 - jmenován zřizovatelem ani ředitelem;
- jedna osoba nemůže být současně členem za více třetin;
- za žakovské voliče může kandidovat také oprávněný nezletilý žák střední školy;
- zákonný zástupce může kandidovat jako zástupce žakovských voličů; pokud jeho dítě přestane být žákem školy, jeho funkce končí;
- u zástupce pedagogických pracovníků je výkon funkce spojen s pracovněprávním vztahem ke škole, respektive k právnické osobě, která školu provozuje.

4. Jak volby probíhají

- Volební řád vydává **zřizovatel**.
- Ředitel školy podle něj volby organizačně zajistí.
- Zákon sám nestanoví jednotnou podobu hlasování - například zda musí být listinné, elektronické nebo tajné. Rozhodující je volební řád.
- Ředitel musí dálkově zveřejnit:
 - volební řád,
 - složení školské rady,
 - způsob podávání podnětů, oznámení a stížností.
- Nezvolí-li žakovští voliči potřebný počet členů ani po opakované výzvě, zbývající členy jmenuje ředitel.
- Funkční období je **tříleté**.
- Při předčasném skončení funkce se konají doplňovací volby. Předčasné volby mohou za podmínek volebního řádu iniciovat voliči příslušné skupiny.

5. Hlavní role školské rady

Školská rada zejména:

Schvaluje

- výroční zprávu o činnosti školy,
- školní řád,
- ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád,
- pravidla hodnocení výsledků vzdělávání v ZŠ a SŠ.

O těchto dokumentech musí rozhodnout do jednoho měsíce od předložení. Při neschválení je ředitel do měsíce předloží znovu; opakovaného projednání se účastní zřizovatel. Nedojde-li ani poté ke schválení, rozhodne zřizovatel o dalším postupu.

Projednává a kontroluje

- návrhy školních vzdělávacích programů a jejich uskutečňování,
- koncepční záměry rozvoje školy,
- návrh rozpočtu a opatření ke zlepšení hospodaření,
- inspekční zprávy, protokoly o kontrole a výsledky šetření České školní inspekce,
- podněty, oznámení a stížnosti, zejména ve věcech vzdělávání a školských služeb.

Může podávat podněty řediteli, zřizovateli, školským správním orgánům i dalším orgánům státní správy. Sama však zpravidla není výkonným vedením školy ani orgánem, který by autoritativně rozhodoval jednotlivé stížnosti.

Další pravomoci

- navrhuje vyhlášení konkursu na ředitele školy,
- v zákonem vymezené situaci uděluje předchozí souhlas se jmenováním ředitele jiné školy stejného druhu bez konkursu,
- u středních škol, konzervatoří a VOŠ uděluje a může odvolat souhlas s kombinovanou výukou.

Ředitel musí radě umožnit přístup k dokumentaci školy a k informacím o rozpočtu a hospodaření, s výhradou ochrany osobních a jiných chráněných údajů.

6. Nejdůležitější změny od 1. 1. 2026

Novela provedená [zákonem č. 267/2025 Sb.](#) přinesla zejména:

- volební právo také nezletilým žákům středních škol s uvedenými výjimkami;
- společný jeden hlas zákonných zástupců za každého nezletilého žáka;
- povinné zveřejnění volebního řádu, složení rady a způsobu podávání podnětů;
- výslovné projednávání stížností a dalších výstupů České školní inspekce;
- přístup rady k informacím o rozpočtu a hospodaření;
- nové pravomoci při jmenování ředitele a při zavádění kombinované výuky.

Přechodné ustanovení: člen školské rady zvolený před 1. 1. 2026 dokončí svůj mandát podle předchozí právní úpravy.